

Sygn. akt *XI Ka 114/21*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Mariusz Jaroszyński

Protokolant: Katarzyna Wójcik

przy udziale prokuratora Alicji Olech

po rozpoznaniu dnia 18 marca 2021 r.

sprawy **M. Ż.** urodzonego (...) w T., syna A. i H. z domu K.

oskarżonego z art. 178a § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 8 lipca 2020 roku

sygn. akt II K 153/20

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę M. Ż. przekazuje Sądowi Rejonowemu Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	XI Ka 114/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. *Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji*

Wyrok Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 8 lipca 2020 roku wydany w sprawie o sygn. akt II K 153/20.

1.2. *Podmiot wnoszący apelację*

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. *Granice zaskarżenia*

1.1.1. <i>Kierunek i zakres zaskarżenia</i>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.1.2. <i>Podniesione zarzuty</i>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w	

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
	art. 439 k.p.k.	
	brak zarzutów	

1.4. **Wnioski**

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

1.5. **Ustalenie faktów**

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	-	-	-	-
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.	-	-	-	-

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-	-	-

1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	
---	--

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-	-	-

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Zarzuty obraży przepisów postępowania, a mianowicie: art. 117 § 1 k.p.k. w zw. z art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 9 k.p.k., art. 140 k.p.k. w zw. z art. 77 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. oraz rażącej niewspółmierności kary.	zasadne x częściowo zasadne niezasadne
Zwiężle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Apelacja obrońcy M. Ż. w zakresie zarzutu naruszenia prawa oskarżonego do obrony, okazała się w pełni zasadna i musiała skutkować uchynieniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem niniejszej sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.</p> <p>Prawo do obrony stanowi fundamentalną zasadę postępowania karnego, podniesioną na mocy <u>art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej</u> do rangi zasady konstytucyjnej. Jest także gwarantowane w aktach prawa międzynarodowego wiążących Polskę, to jest chociażby w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz w Międzynarodowym Pakcie</p>		

Praw Politycznych i Obywatelskich. W obu tych aktach przyjmuje się, że oskarżony powinien mieć zapewnione między innymi prawo do bronięcia się osobiście, lub poprzez ustanowionego obrońcę. Omawiane akty prawne wskazują zatem zarówno na możliwość obrony w ogóle, jak i na pewne podstawowe jej sposoby, które powinny być zagwarantowane w każdym demokratycznym systemie prawnym.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zakłada, że każdy, przeciwko komu prowadzone jest postępowanie karne, ma prawo do obrony we wszystkich stadiach postępowania, może on w szczególności wybrać sobie obrońcę, lub na zasadach określonych w ustawie korzystać z obrońcy z urzędu (art. 42 ust. 2 Konstytucji).

Artykuł 6 k.p.k. wskazuje z kolei, że prawo do obrony przysługuje oskarżonemu zarówno w sensie materialnym (prawo do bronięcia się przeciwko zarzutom aktu oskarżenia, jak i dolegliwościom z tym związanym), jak i formalnym (prawo do posiadania obrońcy). Przepis ów statuuje zasadę procesową o fundamentalnym znaczeniu dla realizacji rzetelnego procesu karnego.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej, należy wskazać, że zarządzeniem z dnia 22 listopada 2019 roku na mocy art. 78 § 1 k.p.k., wyznaczono M. Ż. obrońcę z urzędu w osobie adwokata K. O., z uwagi na jego trudną sytuację finansową, która sprawia, iż nie jest on w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla swojego niezbędnego utrzymania (k. 14 akt sprawy o sygn. II Kp 933/19).

Pomimo powyższego, sąd I instancji nie powiadomił obrońcy oskarżonego o czynnościach postępowania, w którym miał on prawo uczestniczyć, w szczególności o terminie rozprawy głównej wyznaczonej na dzień 8 lipca 2020 roku (k. 73, 76), ani też nie doręczał mu żadnych pism, do których otrzymywania był uprawniony.

Sąd Rejonowy odniósł się do zaistniałej sytuacji w pisemnych motywach rozstrzygnięcia (k. 123v – 124). Jednakże nie sposób zgodzić się z podnoszoną argumentacją. Wskazał bowiem, że kwestia reprezentacji obrończej oskarżonego, ujawniła się dopiero po wydaniu wobec niego wyroku, a akta sprawy nie zawierały nawet śladu informacji o tym, że M. Ż. ustanowiono obrońcę. Wiedzę taką, uzyskał sąd meriti dopiero na etapie sporządzania uzasadnienia, z lektury wniosku z karty 99 – 100.

Wobec powyższego, należy wskazać, że z kart 52 – 53 akt sprawy wynika, iż w dniu 3 stycznia 2020 roku (data wpływu) – a zatem przed wydaniem wyroku, a nawet przed wydaniem zarządzenia o wyznaczeniu rozprawy głównej - Prokuratura Rejonowa w Świdniku, w ślad za aktem oskarżenia, przesłała informację dotyczącą ustanowienia oskarżonemu obrońcy z urzędu w osobie adwokat K. O.. Zatem twierdzenia sądu I instancji w tym przedmiocie należy uznać za niezasadne, a zaniechanie powiadomienia obrońcy o terminie rozprawy za niedopuszczalne zaniechanie, stanowiące oczywistą obrazę przepisów postępowania, co prawidłowo wykazał apelujący.

Sytuacja, w której sąd meriti całkowicie ignoruje ustanowionego

w sprawie obrońcę z urzędu, nie doręczając mu zawiadomienia o terminie rozprawy głównej, jak też innych pism, do których otrzymania – z racji pełnionej funkcji – jest uprawniony, w konsekwencji czego dochodzi do przeprowadzenia rozprawy bez jego udziału mimo, że nie został on powiadomiony o terminie, świadczy o ewidentnej obrazie przepisów prawa procesowego. Naruszenie to, jako godzące w jedną z podstawowych gwarancji rzetelnego procesu, a mianowicie prawa do obrony, bez wątpienia musi być uznane za mogące mieć wpływ na treść orzeczenia.

Brak zawiadomienia o terminie rozprawy obrońcy oskarżonego, stanowi naruszenie przepisów postępowania wskazanych przez apelującego – art. 117 § 1 i 2 k.p.k., art. 6 k.p.k., powodujące konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości (patrz: postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Karna z dnia 29 października 2019 roku, V KS 41/19, Legalis numer 2265734).

Z uwagi na stwierdzone uchybienie Sąd odwoławczy uznał, że odniesienie się do pozostałych zarzutów zawartych w apelacji obrońcy byłoby bezprzedmiotowe (art. 436 k.p.k.).

Wniosek

Wniosek o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności z

zasadny
częściowo zasadny

niezasadny

zasadny

częściowo zasadny

<p>warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby,</p> <p>- orzeczenie środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres trzech lat.</p>	<p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Sąd Okręgowy stwierdził konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie in fine k.p.k., jako powód uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.</p> <p>Sąd Rejonowy naruszył bowiem przepisy prawa procesowego, co skutkowało w realiach sprawy - nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniająca potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie I instancji.</p> <p>Wobec konieczności uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, wnioski alternatywne pozostają niezasadne.</p>		

<p>OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	<p>PODLEGAJĄCE</p>
<p>4.1.</p>	<p>-</p>
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>-</p>	

ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1	Przedmiot utrzymania w mocy
-	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
-	
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1	Przedmiot i zakres zmiany
-	
Zwięźle o powodach zmiany	
-	

1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
5.3.1.1.1.	- # art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
-	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.

Zwięźle o powodach uchylenia		
<p>W sprawie niniejszej doszło do naruszenia prawa oskarżonego do obrony, którym to uchybieniem dotknięte jest całe postępowanie od chwili otwarcia przewodu sądowego do chwili wydania zaskarżonego wyroku. Tym samym, zachodzi więc konieczność ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości z zachowaniem gwarancji procesowych oskarżonego. Okoliczność ta, w świetle <u>art. 437 § 2 k.p.k.</u>, uzasadnia uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.</p> <p>Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 k.p.k., jako powód uchylenia przez Sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie I instancji (patrz: Uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego – Izba Karna z dnia 22 maja 2019 roku, I KZP 3/19, Legalis numer 19205223)</p>		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem		

szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-		
5.3.1.4.1.	-	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
-		
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
Konieczne jest ponowne przeprowadzenie przewodu sądowego w całości.		
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-	-	
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
-	-

PODPIS
Mariusz Jaroszyński

0.1.1.3. Granice zaskarżenia	
-------------------------------------	--

Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonego	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	całość wyroku Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 8 lipca 2020 roku, wydanego w sprawie o sygn. akt II K 153/20	
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa	

	materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana